

رامتین موفقی

در سال‌های تحریم، نقش ایران در سیاست‌های بین‌المللی و منطقه‌ای اقتصاد انرژی بسیار تضعیف شد و رقبای بسیاری جای ایران را در بازارهای جهانی تصاحب کردند و اکنون که جنگ هم به تحریم‌ها اضافه شده، جایگاه ایران بیش از پیش متزلزل شده‌است.

شاهد مثال آنکه؛ اکنون ترکیه در حال نقش آفرینی بیشتر در بازار انرژی عراق است و باید توجه داشت عراق به صورت سنتی، یکی از شرکای اصلی ایران در صنعت نفت و گاز بود اما اکنون خطر تحدید نقش ایران توسط ترکیه، به سطح هشدار کامل رسیده است. اخیرا نمایندگان عراق و ترکیه برای رسیدن به یک توافق نامه همکاری در حوزه نفت و گاز دیدار و گفت‌وگو کردند. وزارت نفت عراق در همین راستا بیانیه‌ای منتشر و اعلام کرد که در این دیدار، تقویت همکاری‌های دوجانبه در زمینه توسعه زیرساخت‌های نفت و گاز، صنعت پتروشیمی و همچنین تجارت انرژی بین دو کشور مورد بحث و بررسی قرار گرفته است.

لازم به تاکید است که این شرکت در پی تبعات بسته‌بودن تنگه هرمز در حال شکل گیری است. عراق در پی اختلال در صادرات نفت خود، در تلاش برای ایجاد یک شرکت راهبردی عمیق تر است؛ صادراتی که پس از بسته شدن تنگه هرمز، بیش از ۸۰ درصد کاهش یافته بود. دو کشور اکنون برای دور زدن این موانع، به مسیرهای ترانزیتی جایگزین روی آورده‌اند. همچنین در ماه اوت، توافق نامهای یک‌ساله میان شرکت دولتی بوتاش (BOTAS) ترکیه و شرکت‌های دولتی نفت عراق، یعنی سومو (SOMO) و ان‌اوسی (NOC)، برای افزایش انتقال نفت خام از طریق خط لوله نفت کرکوک – جیحان امضا شد. در روزهای گذشته نیز عراق اعلام کرده که ۲ میلیون بشکه نفت خام را با یک نفت‌کش بسیار بزرگ از تنگه هرمز عبور داده‌است.

در گزارش امروز «توسعه ایرانی»، به‌محور تلاش ترکیه برای تصاحب جایگاه ایران در عراق، دلایل تضعیف نقش ایران در دیپلماسی انرژی منطقه را بررسی کرده‌ایم.

ایران، ترکیه وامارات را توسعه داد!

یک تحلیلگر ارشد انرژی بین‌الملل، درباره‌ق‌ر‌ا‌د استراتژیک عراق و ترکیه در حوزه انرژی، یادآور شد:

محمود خاقانی در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»: اردوغان فردی عاقل و مطلع نسبت به اوضاع داخلی ایران است و بنابراین از غفلت ایران برای گسترش نفوذ خود در بازارهای انرژی منطقه و به خصوص عراق، استفاده می کند

گزارش

«محمود خاقانی» در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»:

با انسداد هرمز، ترکیه جایگزین ایران در بازار انرژی عراق شد

تاریخ اقتصادی ایران حاوی خاطراتی است که اگر آن‌ها را مرور کنیم، ضرورت یک بازنگری جدی در ساختار تصمیم‌سازی و تصمیم گیری در جمهوری اسلامی، نمایان می شود.

محمود خاقانی عنوان کرد: به‌طور مثال امارات یک بیابان بود و حتی می‌توان گفت که این کشور تازه اول انقلاب، در همین وضعیت قرار داشت اما افرادی که توانستند در اقتصاد و سیاست مانفوذ کنند، امارات را به امارات امروزی تبدیل کردند. اگر جزیره قشم را توسعه داده بودیم، این جزیره به تنهایی می‌توانست امارات پیشرفته‌تر باشد چراکه حتی از سنگاپور بزرگ‌تر و دارای انرژی داخلی است. او تاکید کرد: در گذشته امارات را آباد کردیم و در مقطعی هم به سمت ترکیه رفتیم و این کشور هم با بهره گیری از غفلت ما، آباد شد. به عنوان مثال قرار بود که فرودگاه امام خمینی به محور فرودگاه‌های منطقه تبدیل شود، اما نفوذی‌ها در سال ۱۳۸۳، حتی اجازه ندادند که این فرودگاه افتتاح شود.

مدیرکل اسبق حوزه خزر و آسیای میانه وزارت نفت مطرح کرد که این افراد در صنعت انرژی ایران هم نفوذ کردند و باعث تضعیف قدرت کشور در این حوزه نیز شدند.

خاقانی افزود: در سال ۱۳۸۴ به‌نقد، نفوذ افرادی مانند تراستی‌های فعلی شکل گرفت و در نتیجه، صنعت نفت ایران را تکه‌تکه و مدیریت آن را ضعیف کردند. برای مثال در دولت دهم حدود ۱۰ تا ۱۲ هزار نفر پرسنل کارکشته صنعت نفت ایران حذف شدند

که تمام این افراد بعد از این اتفاق، به عراق، امارات و کشورهای دیگر مهاجرت کردند.

او تصریح کرد: با توجه به تضعیف صنعت نفت و دیپلماسی انرژی ایران، کشورهای

همسایه، به خصوص در

حوزه‌هایی که با ایران شریک

سیاست ارزی یا کاسبی بودجه‌ای؟

دولار ۲۶۰ هزار تومانی از سوی دولت به رسمیت شناخته شد!

عرضه دلار ۲۵۹ هزار تومانی با کم‌دلی در واقع پرچم تسلیم، بانک مرکزی در مقابل سونامی گرانی از رست. این تصمیم در عین حال موجب تثبیت و بهر سمت شناختن نرخ دلار در همین محدوده شده و امید به مدیریت بازار از بین می برد.

به گزارش اقتصاد ۲۴ بازار ارز ایران در هفته‌های اخیر آشفته‌تر از همیشه است و دیگر نمی توان نوسان های آن را صرفاً به هیجان معامله‌گران یا فعالیت دلالت نسبت داد. عبور دلار از مرزهای پیشین و ثبت رکوردهای بی سابقه، در شرایطی رخ داده که سیاست گذار ارزی همچنان میان کنترل دستوری قیمت، عرضه ارز و تلاش برای مدیریت انتظارات تورمی در رفت‌وآمد است؛ سیاست‌هایی که طی سال‌های گذشته بارها اجرا شده‌اند، اما نتوانسته‌اند مانع از تضعیف مداوم ریال شوند. دلار به ۲۷۲ هزار تومان رسیده و چنان با سرعت رکوردهای جدید می‌زند که دیگر پیش‌بینی بازار غیرممکن شده است در چنین شرایطی، بانک مرکزی به جای آنکه نشانهای روشن از یک برنامه تازه و پایدار برای بازار ارز ارائه کند، به سراغ سیاستی رفته که حکایت از بدپیش یک واقعیت تلخ در نرخ‌هایی که تا همین چندی پیش از سوی سیاست گذار «غیر واقعی» و محصول فعالیت بازار غیر رسمی معرفی می شدند، حالا به تدریج وارد ساز و کار رسمی عرضه ارز شده‌اند. عرضه ۱۰ هزار دلار با کارت ملی در پنج بانک بزرگ کشور با نرخ پایه ۲۵۹ هزار تومان، از همین منظر تصمیمی قابل تأمل است. اگرچه می‌توان این اقدام را تلاشی برای افزایش عرضه و پاسخ به

گفت و گو

نماینده اسبق ایران در ایکائو پاسخ داد:

چرا سازمان هواپیمایی می‌خواهد ۵۲ هواپیما را از دره خارج کند؟

نماینده اسبق ایران در ایکائو گفت: شرکت سازنده برای هواپیما دستور العمل‌هایی را تعیین کرده که باید در دوره‌های مشخص روی هواپیما اجرا شود، اما به دلیل تحریم‌ها و محدودیت در تأمین قطعات و تجهیزات مورد نیاز، از خارج کشور، امکان اجرای برخی از این دستور العمل‌ها وجود ندارد.

علیرضا منطری، در گفت‌وگو با خبرنگار اقتصادی ایلنا درباره تصمیم سازمان هواپیمایی کشوری برای خروج هواپیماهای MD از ناوگان کشور اظهار داشت: هواپیماهای MD به دلیل

ترکیه با استفاده از ضعف ایران بازار عراق را تصاحب کرده و به محور صنعت و تجارت انرژی خاور میانه تبدیل شده است در صورتی که ایران می‌توانست محور صنعت نفت، گاز و حتی حمل‌ونقل منطقه باشد اما نفوذی‌ها مانع از اجرای طرح‌های توسعه‌ای در این زمینه شدند

بالا بودن قیمت نفت به ضد خود بدل شد!

مدیرکل اسبق حوزه خزر و آسیای میانه وزارت نفت در ادامه، تاکید کرد که در حال حاضر، بالا بودن قیمت نفت و بسته‌بودن تنگه هرمز به ضد خود تبدیل شده است!

خاقانی توضیح داد: عده‌ای از نمایندگان مجلس و برخی تندروها مانند روزنامه کیهان می‌گویند که بسته‌ماندن تنگه هرمز حتم مسلم است و در این باره شعار می‌دهند اما هیچکس نمی‌گوید ننگد نفوذی‌ها این تندروها را تحت تأثیر قرار داده‌اند. اکنون بالا بودن قیمت نفت و گران شدن فرآورده‌های نفتی، سرمایه‌گذاری برای احداث خطوط لوله انتقال نفت، گاز و فرآورده‌ها، در مسیرهایی غیر از تنگه هرمز، دارای توجیه اقتصادی کرده است. او معتقد است: اکنون فرصت مناسبی برای ترکیه و شرکت‌های غربی به وجود آمده است تا درآمد کالشی از گران بودن نفت خام و فرآورده‌های نفتی، حاصل و برای احداث مسیرهای جایگزین تنگه هرمز، سرمایه‌گذاری کنند. این کارشناس حوزه انرژی همچین اظهار داشت: عراق بزرگترین ذخایر نفتی را در این به یک نکته مهم در روابط میان عراق و آمریکا تبدیل شده‌است. خاقانی افزود: آمریکا تولید نفت زیادی دارد ولی نفت خود آمریکا برای پالایشگاه‌های این کشور مناسب نیست و به همین دلیل است که نفت تولیدی خود را صادر می‌کند اما برای پالایش و تولید فرآورده‌ها، به نفت خام عراق و ایران نیاز دارد. نفت خام عراق و ایران جزو نفت خام‌هایی هستند که مشتقات بیشتری دارند و مثلاً برای صنایع مختلف، مانند تولید روغن‌های صنعتی، پتروشیمی و ... استفاده می‌شوند.

ایران می‌توانست محور انرژی منطقه باشد

این تحلیلگر مسائل انرژی تاکید کرد که اکنون باید یک بازنگری جدی در سیاست خارجی خود داشته باشیم.

خاقانی ادامه داد: باید به عقالن میدان دهیم که در انتخابات بعدی وارد مجلس شوند و گر نه همین افراد فعلی که تنها اعدا دارند در مجلس و دیگر بخش‌های نظام تصمیم‌سازی کشور جای گرفته‌اند. ۴ دهه‌است که حضور دارند و اگر تصمیم‌سازی این افراد کارساز بود، ایران باید به اهداف گذشته خود می‌رسد ولی این افراد هم افراد دلسوز را ترور شخصیتی کردند و هم تلاش‌های دولت‌های گذشته را زمین‌زدند.

او در جمع‌بندی سخنان خود، خاطر نشان کرد: در شرایطی قرار داریم که نفوذی‌ها برای خود جولان می‌دهند و در نتیجه جولان این افراد است که کشورهای دیگر جای ایران را گرفته و به‌محور صنعت و تجارت انرژی منطقه تبدیل شده‌اند در صورتی که ایران می‌توانست محور صنعت نفت، گاز و حتی حمل‌ونقل منطقه باشد.

سیاست ارزی کشور بر این فرض استوار بود که می‌توان با تزریق ارز، فاصله میان نرخ بازار و نرخ مطلوب سیاست گذار را کنترل کرد. اما تجربه نشان داده است که وقتی ریشه‌های تورم، رشد نقدینگی، کسری بودجه، محدودیت درآمدهای ارزی و ناطمینانی سیاسی و اقتصادی حل نشده باقی بماند، عرضه رز تنهایی توان‌پذیر مدتی سرعت افزایش قیمت را کاهش دهد.

مشکل بازار ارز ایران البته با فروش یا خرید چند دلار حل نمی‌شود. دلار طی سال‌های گذشته از یک ابزار معاملاتی فراتر رفته و به یکی از مهم‌ترین شاخص‌های انتظارات اقتصادی مردم تبدیل شده است.

گفت و گو

وی افزود: سازمان هواپیمایی کشوری نیز با توجه به همین موضوع و برای پیشگیری از مخاطرات احتمالی در آینده، بخشنامه‌ای صادر کرده و اعلام کرده است شرکت‌های هواپیمایی که نتوانند دستور العمل مورد نظر را اجرا کنند، طبیعتاً نمی‌توانند هواپیمایی مربوطه را به پرواز در آورند. منطری ادامه داد: این منظر رعایت الزامات ایمنی قابل درک است، اما در مقابل، با توجه به شرایط خاص صنعت هوانوردی کشور و محدودیت‌های ناشی از تحریم، دیدگاه دیگری نیز میان کارشناسان مطرح شده است.

وی گفت: برخی کارشناس معتقدند با توجه به شرایط تحریم و مشکلات موجود، می‌توان با اتخاذ تمهیدات فنی و اعمال کنترل‌ها و نظارت‌های بیشتر، امکان ادامه پرواز این هواپیماها را فراهم کرد.

نماینده اسبق ایران در ایکائو افزود: بهر همین اساس، این دیدگاه وجود دارد که به جای خروج کامل هواپیماهای MD از چرخه پرواز، کنترل‌های بیشتری روی این هواپیماها انجام شود و در صورت اطمینان از شرایط ایمنی، اجازه پرواز آنها داده شود.

وی تاکید کرد: در شرکت‌های هواپیمایی نیز این دیدگاه داردند که بخشنامه سازمان هواپیمایی کشور به صورت مشروط اجرا شود؛ به این معنا که با افزایش سطح نظارت و کنترل‌های فنی روی هواپیماها، امکان ادامه فعالیت آنها فراهم شود.

منطری درباره عمر هواپیماهای MD فعال در ایران نیز اظهار داشت: متوسط عمر این هواپیماها در کشور حدود ۲۰ سال است. تولید این هواپیماها سال‌هاست متوقف شده و تولید آنها حدود سال ۲۰۰۰ میلادی پایان یافته است.

وی در پاسخ به این پرسش که خروج هواپیماهای MD چه اثری بر قیمت ناوگان و بازار بلیت خواهد داشت، گفت: اگر تعداد قابل توجهی از این هواپیماها به یکباره از چرخه پرواز خارج شوند، طبیعتاً قیمت عرضه صندلی در کشور کاهش پیدا می‌کند و در شرایطی که امکان جایگزینی سریع آنها وجود نداشته باشد، پاسخگویی به تقاضای سفر هوایی با مشکل مواجه خواهد شد.

نماینده اسبق ایران در ایکائو افزود: کاهش عرضه در شرایطی که تقاضا همچنان وجود داشته باشد، می‌تواند بر بازار بلیت هواپیمایی اثر گذار باشد.

خبر اقتصادی

رئیس سازمان استاندارد:

گزارش کیفیت بنزین محرمانه است!

رئیس سازمان ملی استاندارد، درباره نحوه انتشار نتایج بررسی کیفیت بنزین گفت: گزارش کیفیت بنزین تولیدی کشور به صورت محرمانه در اختیار

دستگاه‌های بالادستی قرار می‌گیرد. فرزانه انصاری، توضیح بیشتری درباره جزئیات این گزارش‌ها و میزان انطباق بنزین تولید داخل با استانداردهای تعیین شده را ارائه نکرد.

□ □ □

فنت‌خود کریدور در ابتدای هفته:

افزایش قیمت‌ها در بازار دلار و طلا ادامه دارد

قیمت دلار در معاملات روز گذشته با افزایش ۷ هزار تومانی همراه شد و پس از عبور از مرز ۲۶۰ هزار تومان در روز گذشته، اکنون وارد کریدور ۲۷۲ هزار تومانی شده است. بازار همچنان تحت تأثیر ابهامات سیاسی و اخبار متناقض، مسیر صعودی خود را ادامه می‌دهد. به گزارش تجارت‌نیوز، دلار در ابتدای هفته جاری دو کاتال ۲۶۰ هزار تومانی و ۲۷۰ هزار تومانی را پشت سر گذاشت. همچنین افزایش قیمت در بازار طلا هم ادامه دارد و متقال طلا روی رقم ۱۱۵ میلیون و ۷۸۰ هزار تومان قرار دارد و طلای عیار نیز با رقم ۲۶ میلیون و ۷۲۸ تومان معامله می‌شود.

□ □ □

رئیس قوه مقننه:

از عرضه ارز ۱۰ هزار دلاری تعجب کردم

رئیس مجلس درباره اختصاص ارز به افراد بالای ۱۸ سال گفت: خود من، وقتی این موضوع را از رسانه‌ها مطلع شدم، واقعاً برای من هم متعجب بود و تعجب کردم که چه دلیل‌هایی در این انجام شده. به گزارش مهر، محمدباقر قالیباف در جلسه علنی روز گذشته مجلس، در پاسخ به انتقاد مهدی کوچک‌زاده، افزود: حرف شما را قبول دارم و همین امروز در جلسه هیات رئیسه، درباره موضوع اقتصادی رسیدگی به این مسائل صحبت کردم که کمتر کز شویم و این موضوعات را احتمالاً دنبال کنیم؛ مطمئن باشید دنبال می‌کنیم.

□ □ □

طرح فروش ۱۲ کالای اساسی با قیمت ثابت از سوی شهرداری آغاز شد

مدیرعامل میادین میوه و تره‌بار شهر تهران اعلام کرد که طرح تثبیت کالاهای ضرورت‌آنان و حضوری آغاز شد. به گزارش فارس، شهرداری تهران همچنین اعلام کرد شهروندان می‌توانند به صورت غیر حضوری از سامانه شهرزاد، و بعد از احراز هویت شهروند و اعلام سرپرست و تعداد اعضای خانوار و ثبت آدرس محل سکونت، نزدیک‌ترین میدان تره‌بار را انتخاب کنند و با مشاهده سهمیه خانوار و انتخاب اقلام، روش تحویل به صورت پیک یا حضوری را انتخاب کنند. سپس با پرداخت از طریق کالبرگ، کیف پول، درگاه بانکی و یا تر کبیی از آنها، فاکتور خود را دریافت و کیف سفارش کنند و کالا را در منزل میامیدان دریافت کنند. در این طرح ادعا شده است که قیمت ۱۲ کالای اساسی در میدان میوه و تره‌بار و برخی از فروشگاه‌های شهروند تا پایان سال ثابت می‌ماند.

□ □ □

هزینه تأمین سبد کالا بزرگ ۱۰۰ درصد زیاد شد

تنها چند روز تا موعد وعده داده شده برای تغییر اعتبار کالبرگ ۱۵ مهر ماه باقی مانده اما هنوز رقم نهایی افزایش اعتبار و جامعه هدف این افزایش به‌طور قطعی مشخص نشده است. به گزارش تسنیم، موضوع افزایش اعتبار کالبرگ طی هفته‌های گذشته چند بار مطرح شده است. ابتدا افزایش حداقل ۲۰۰ هزار تومانی به عنوان کف افزایش اعتبار مطرح شد و در ادامه، موضوع افزایش ۵۰ درصدی اعتبار از سوی وزیر کار مطرح شد. اما در طرف دیگر ماجرا، بررسی قیمت اقلام موجود در سبد کالا، که تصویر متفاوتی از میزان افزایش هزینه خاوار ارائه می‌دهد، بر اساس جدول قیمت اقلام سبد کالا بزرگ که بر پایه قیمت‌های شهر یورماه تهیه شده، مجموع قیمت این سبد

از حدود ۲ میلیون و ۱۸۲ هزار تومان در قیمت پایه به ۴ میلیون و ۲۸۹ هزار تومان در شهر یورماه رسیده که حاکی از یک افزایش ۱۰۰ درصدی است.

□ □ □

یک مقام صنفی هشدار داد:

واحد‌های کوچک و متوسط تولید لبنیات در مرز تعطیلی

مدیرعامل اتحادیه تعاونی‌های لبنی بایان اینکه وقتی دلار هر روز گران می‌شود یعنی قیمت مواد بسته‌بندی و قطعات و لوازم یدکی کارخانه‌ها هر روز در حال افزایش است، تاکید کرد: کاهش قدرت خرید مردم موجب کاهش تقاضای محصولات لبنی شده است و به همین دلیل، تولید کارخانه‌های بزرگ لبنیات باید پایین آمده و واحدهای کوچک و متوسط عمدتاً در مرز تعطیلی هستند. علی‌احسان ظفری در گفت‌وگو با ایلنا، در پاسخ به این سوال که «قیمت لبنیات از ابتدای امسال، چند درصد گران شده است؟» گفت: وقتی که سالی یک یا دو بار قیمت‌ها افزایش می‌یافت، در صد افزایش قیمت قابل محاسبه بود، اما قیمت‌ها الآن در بازار روزانه در حال افزایش است.

□ □ □

هشدار بانک مرکزی به واردکنندگان: در صورت تاخیر در ترخیص کالا، باید قیمت ارز را به نرخ روز بپردازید

بانک مرکزی اعلام کرد: مابه‌التفاوت نرخ ارز از واردکنندگان متخلف در تضررات مطالبه و وصول می‌شود. به گزارش تسنیم، عدم پرداخت مابه‌التفاوت نرخ

ارز، تخلف از سایر مقررات ارزی شناخته شده و رفتار مت‌کب مشمول تبصره ۵ ماده ۵ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز است. بر اساس این بخشنامه، اگر واردکننده از پرداخت این مبلغ خودداری کند، موضوع تخلف ارزی محسوب می‌شود و رسیدگی به آن در صلاحیت سازمان تعزیرات حکومتی است؛ نه اینکه لزوماً پرونده با عنوان جرم قاچاق ارز پیگیری شود.